

สารนิพนธ์
เรื่อง
การตัดสินใจเลือกซื้ออาหารและเครื่องดื่มบนเที่ยวบิน
ของสายการบินต้นทุนต่ำของผู้โดยสารไทย

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร
ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2567

กุลชนันท์ ลิ้มศรีมงคลชัย
นางสาวกุลชนันท์ ลิ้มศรีมงคลชัย
ผู้วิจัย

อิสรา รักถิ่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริสุข รักถิ่น,
Ph.D.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ นิมสาय,
Ph.D.
ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

Volunt. Ratanam,
รองศาสตราจารย์วิจิตา รักธรรม,
Ph.D.
รักษาการแทนคณบดีวิทยาลัยการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหิดล

ศักดิ์สิทธิ์ สติมานนท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์สิทธิ์ สติมานนท์,
Ph.D.
กรรมการสอบสารนิพนธ์

การตัดสินใจเลือกซื้ออาหารและเครื่องดื่มบนเที่ยวบินของสายการบินต้นทุนต่ำของผู้โดยสารไทย
DECISION - MAKING BY THAI PASSENGERS IN CHOOSING IN - FLIGHT FOOD AND
BEVERAGES ON LOW - COST AIRLINES

กุลฉัตร ลิ้มศรีมงคลชัย 6550245

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริสุข รักถิ่น, Ph.D.,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ นิมสาय, Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนีย์ สติมานนท์, Ph.D.

บทคัดย่อ

ในปัจจุบัน สายการบินต้นทุนต่ำ (Low cost Airline) เป็นรูปแบบการเดินทางที่ผู้คนให้ความสนใจ นอกเหนือจากการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางแล้ว การบริการอาหารและเครื่องดื่มบนเที่ยวบิน ก็ถือเป็นอีกหนึ่งในรายได้ของธุรกิจสายการบินต้นทุนต่ำและเพื่อขยายรายได้เหล่านี้ ในแต่ละเที่ยวบินจะต้องบรรทุกอาหารและเครื่องดื่มไปเพื่อจำหน่ายและเมื่อไม่สามารถจำหน่ายได้ทั้งหมด อาหารและเครื่องดื่มเหล่านี้จะไม่สามารถนำมาให้บริการในเที่ยวบินถัดไปได้ก่อให้เกิดเป็นขยะเน่าเสียและเกิดความสูญเปล่าของต้นทุนแก่สายการบินอย่างมหาศาล

จุดประสงค์ของงานวิจัยนี้ เพื่อศึกษาลักษณะการเลือกซื้ออาหารและเครื่องดื่มที่ผู้โดยสารสายการบินต้นทุนต่ำตัดสินใจเลือกซื้อ เพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบโดยสังเขปของอาหารที่จะบรรทุกบนเครื่องบิน ซึ่งจะนำไปสู่การลดปริมาณอาหารที่เหลือทิ้งในแต่ละเที่ยวบิน โดยสรุปผลออกมาเป็นข้อเสนอแนะแนวทางสำหรับการพัฒนาเมนูอาหารและเครื่องดื่มของสายการบินต้นทุนต่ำ โดยงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้โดยสารชาวไทยที่มีประสบการณ์การใช้สายการบินต้นทุนต่ำ จำนวน 30 คน โดยผลของการวิจัยพบว่าผู้โดยสารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับส่วนประสมทางการตลาดในด้านของโปรโมชันและราคาเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ สื่อโฆษณาในห้องโดยสารคำบอกกล่าวหรือคำรีวิวจากสื่อโซเชียลมีเดียก็เป็นสิ่งกระตุ้นที่สำคัญอีกประการหนึ่ง โดยการตัดสินใจเลือกซื้อทั้งหมดนี้ ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในเที่ยวบินที่มีระยะเวลาเดินทางมากกว่า 3 ชั่วโมงขึ้นไป และออกเดินทางในช่วงเวลากลางวันและเวลาเย็น ซึ่งผลจากงานวิจัยนี้ทำให้เกิดการพัฒนาแนวทางการบรรทุกอาหารและเครื่องดื่มบนเที่ยวบิน โดยสรุปคือ ควรบรรทุกอาหารและเครื่องดื่มจำนวนมากในเที่ยวบินที่มีช่วงเวลาที่เครื่องบินออกเดินทางเวลาเดียวกับมือกลางวันและมือเย็น พร้อมไปกับการส่งเสริมการตลาดเรื่องราคาและโปรโมชัน นำเสนอราคาที่จับต้องได้และมองว่าไม่แตกต่างกับราคาอาหารที่จำหน่ายทั่วไปในภาคพื้นดิน ผ่านการนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางโซเชียลมีเดียที่มีการรีวิวโดยอินฟลูเอนเซอร์ชื่อดังแนะนำและเพิ่มการโฆษณาอาหารและเครื่องดื่มในห้องโดยสารให้อยู่ในรูปแบบที่น่าสนใจ ควบคู่ไปกับรายการของอาหารและเครื่องดื่มก็ควรเป็นประเภทอาหารที่เป็นที่คุ้นเคยของแต่ละสัญชาติของผู้โดยสารตามสัดส่วนที่เดินทางในเที่ยวบินนั้น

คำสำคัญ : การตัดสินใจ / อาหารและเครื่องดื่มบนเที่ยวบิน / สายการบินต้นทุนต่ำ / ส่วนประสมทางการตลาด / สิ่งกระตุ้น